

**POROČILO Z NAGRADNE EKSKURZIJE
SREDNJE ELEKTRO ŠOLE IN TEHNIŠKE
GIMNAZIJE NOVO MESTO**
(16.-17.5.2011)

Budimpešta 2011

BESEDA DIREKTORJA ŠOLSKEGA CENTRA NOVO MESTO

Človek hrepeni po znanju, ki bi mu prineslo sprostitev in zadovoljitev vseh njegovih potreb ter mu hkrati lajšalo naporen vsakdanjik. Vedno je hotel iz skritih drobcov sestaviti celoto, premagovati samega sebe ter se vedno znova nadgrajevati. V znanju je skrita prihodnost in z njim zagotovilo, da bo le-ta svetlejša, kot se zdi na prvi pogled. Da spoznamo našo svetlo prihodnost, potrebujemo nekoga, ki nam bo pomagal in nas naučil, kako priti do cilja z lastnimi močmi. Tako postaja šola usmerjevalka za mlade nadobudneže, v njej se porajajo in nastajajo novi izzivi za lepši jutri. Zavedamo se, da najboljši dijaki zaslužijo posebno pozornost in skrb. Zato smo skupaj s svetom staršev SEŠTG organizirali nagradno ekskurzijo za najboljše med našimi dijaki. Nagradna ekskurzija je priznanje šole, Sveta staršev in naših sponzorjev za trud in prizadevnost dijakov. Hkrati pa naj bo ta nagradna ekskurzija spodbuda za nadaljnje delo.

Štefan David, univ.dipl.inž.
Direktor ŠC

BESEDA RAVNATELJA SEŠTG

Tudi letos so na naši šoli, Srednji elektro šoli in tehniški gimnaziji, dijakinje in dijaki dosegli zelo dobre rezultate na različnih tekmovanjih in bili poleg učenja zelo aktivni tudi pri obšolskih dejavnostih. Vsa ta prizadevanja dijakov pomagajo dvigovati ugled šole, ki nas uvršča med vodilne v regiji. Ponosen in vesel sem, da nam je že šesto leto zapored uspel projekt, da najuspešnejše dijake nagradimo s strokovno ekskurzijo. Največja zasluga pa pripada v prvi vrsti Svetu staršev in seveda ga. Mariji Osolnik Šenica, predsednici Sveta staršev. Poleg zagotovitve finančnih sredstev je bilo potrebno opraviti organizacijske zadeve in medijsko predstaviti projekt. Prispevki so bili objavljeni v medijih, na spletni strani šole, v šolskem glasilu in računalniško predstavljeni na glavnem hodniku šolskega centra. Le redke šole uspejo na ta način zahvaliti in čestitati dijakom za uspehe, ne poznam pa nobene, ki bi uspela ekskurzijo v celoti finančno pokriti s sponzorji, katerih odziv je bil izreden. Vsem dijakinjam in dijakom iskrene čestitke za dosežene uspehe. Vsem, ki pa ste kakor koli pripomogli k naši nagradi dijakom, se najlepše zahvaljujem za pomoč.

Boris Plut, univ. dipl. inž.

ravnatelj SEŠTG

Nagradna ekskurzija SEŠTG: BUDIMPEŠTA 2011

Nagrajeni dijaki:

ŠT.	Ime in priimek, razred	
1.	Rok Volaj	R1A
2.	Gregor Zupančič	R1A
3.	Toni Kocjan Turk	R1A
4.	Matija Andrejčič	R4C
5.	Silvo Gazvoda	R4C
6.	Matej Vovko	R1A
7.	Rudi Požeg Vancaš	R2B
8.	Martina Jalševac	R4A
9.	David Lužar	E3A
10.	Žan Škoporc	ER3C
11.	Marko Simčič	ER3C
12.	Primož Vidmar	E1A
13.	Primož Eržen	T1B
14.	Jan Brulec	R3A
15.	Sašo Jakljevič	R4C
16.	Jure Šikonja	T4A
17.	Uroš Florjančič	T4C
18.	Kristina Erman	SZKŠ
19.	Daša Žagar	SZKŠ
20.	Jernej Slak	T1A
21.	Polona Opara	T2A
22.	Brigita Luzar	T3A

23.	Katja Novak	T4B
24.	Žiga Ilovar	T3A
25.	Darija Šalehar	T4A
26.	Kristjan Avbar	T2B
27.	Tadej Ambrožič	T4B
28.	Matevž Šega	T2C
29.	Matej Vehar	T4A
30.	Jure Grabnar	T4B
31.	Nina Urbič	T3B
32.	Janez Radešček	T1C
33.	Ema Gričar	T2B
34.	Katja Perme	T2B
35.	Gašper Prešeren	T4B
36.	Gašper Murn	T2C
37.	Simon Dobelšek	T4A
38.	Luka Janežič	T3A
39.	Miha Zupančič	T4B
40.	Tjaša Kobe	T3B
41.	Jure Bartol	T3B
42.	Valentin Turk	SZKŠ
43.	Martin Mežan	T3C

Spremljevalci:

- Ivica Tomić, vodja
- Vesna Kralj, pomočnica ravnatelja
- Alojz Hlača
- Ana Bukovac
- Matej Forjan

POROČILO Z NAGRADNE ESKURZIJE SEŠTG NOVO MESTO

Vsako leto SEŠTG s pomočjo Sveta staršev SEŠTG in sponzorjev organizira dvodnevno nagradno ekskurzijo za dijake, ki so s svojim delom pripomogli k ugledu in kvaliteti šole. Seznam dijakov kot tudi destinacija nagradne ekskurzije ostaneta skrivnost do približno enega tedna pred samo ekskurzijo. Letos se je na spisek uvrstilo 43 dijakov, ki so v spremstvu petih spremljevalcev (vodja ekskurzije Ivica Tomić, pomočnica ravnateljice Vesna Kralj, Alojz Hlača, Ana Bukovac, Matej Forjan) odšli na dvodnevno strokovno ekskurzijo v romantično mesto Budimpešta.

BUDIMPEŠTA

Budimpešta (madžarsko Budapest) je glavno mesto Madžarske. Z uradno približno 1,7 milijona prebivalcev, neuradno pa z okoli 2,5 milijona prebivalcev, je po številu prebivalcev šesto največje mesto v Evropski uniji.

Budim in Pešta

Budimpešta je sestavljena iz dveh delov mesta, ki ležita na nasprotnih straneh nekdanje modre reke, ki je po barvi dobila tudi svoje ime Donava. Tako je Budimpešta v resnici sestavljanka iz dveh imen. Budim leži na zahodni strani reke, na vzhodni pa Pešta.

Zgodovina Budimpešte

Huni, Avari in nato Madžari leta 896 so bili prišleki v naslednjih stoletjih. Vsi po vrsti so mesto in okoliško pokrajino oplenili, kasneje pa se tod tudi naselili, vsaj za določen čas. A Madžari so bili od vseh najbolj podjetni in se lotili osvajanja kar celotnega karpatskega bazena. Tako je bila Madžarska že do 1. svetovne vojne izjemno velika država.

Nagradna ekskurzija SEŠTG: BUDIMPEŠTA 2011

Čeprav sta bili Budim in Pesta pod Madžari že pomembni vasi, pa sta izjemen razvoj doživeli šele po 12. stoletju, s prihodom francoskih in nemških trgovcev. Budimpešta je prestolnica postala še kasneje v zgodovini, najtežje čase in zrušenje vzhodnega dela mesta, pa je doživela v času, ko je območje prečkala mongolska vojska. Kasneje je mesto doživelo izjemen razcvet. V 16. stoletju je Madžarska prišla za 150 let pod okupacijo Turkov, ki so se umaknili pred združenimi evropskimi silami šele leta 1686.

A okupacije nesrečnega mesta še ni bilo konec, saj je kmalu prišlo pod oblast Habsburžanov, še kasneje, po drugi svetovni vojni, pa je marionetna vlada poslušala ukaze iz Moskve. Velika vstaja je bila krvavo zadušena s tanki vojske rdeče armade, ki je pobila več deset tisoč Madžarov.

Turizem

Tako grad, trdnjave, muzeji kakor tudi cerkve, samostani in galerije so tisto, kar je v Budimpešti vredno ogleda. Mesto je veliko, lepo in sorazmerno varno, s precej zanimivimi razglednimi točkami. Slikovitost Budimpešte pa reka Donava samo se poveča.

Budimpešta ima urejen mestni potniški promet, tudi tramvajske linije, naj pa vam ne bo škoda odšteti nekaj denarja za ogled iz ladjice. Privlačne so tudi plavajoče restavracije, a prav tako morate na kopnem poskusiti nekaj slovityh madžarskih jedi. In konec koncev, ko ste že enkrat gost Budimpešte, si ne pozabite kupiti slovite Rubikove kocke.

Znamenitosti

Budim

- Grajski hrib (*Várhegy*), kjer se nahajajo glavne mestne znamenitosti in je bil leta 1987 vpisan na UNESCOv seznam svetovne dediščine:
- Budimski grad
- Matijeva cerkev (*Mátyás templom*)
- Ribiška trdnjava (*Halászbástya*)
- Citadela (*citadella*)

Pešta

- Parlament (*Országház*)
- Cerkev sv. Štefana (*Szent István templom*)
- Državna opera (*Állami Operaház*)
- Trg junakov (*Hősök tere*)
- Mestni park (*Városliget*) za Trgom junakov

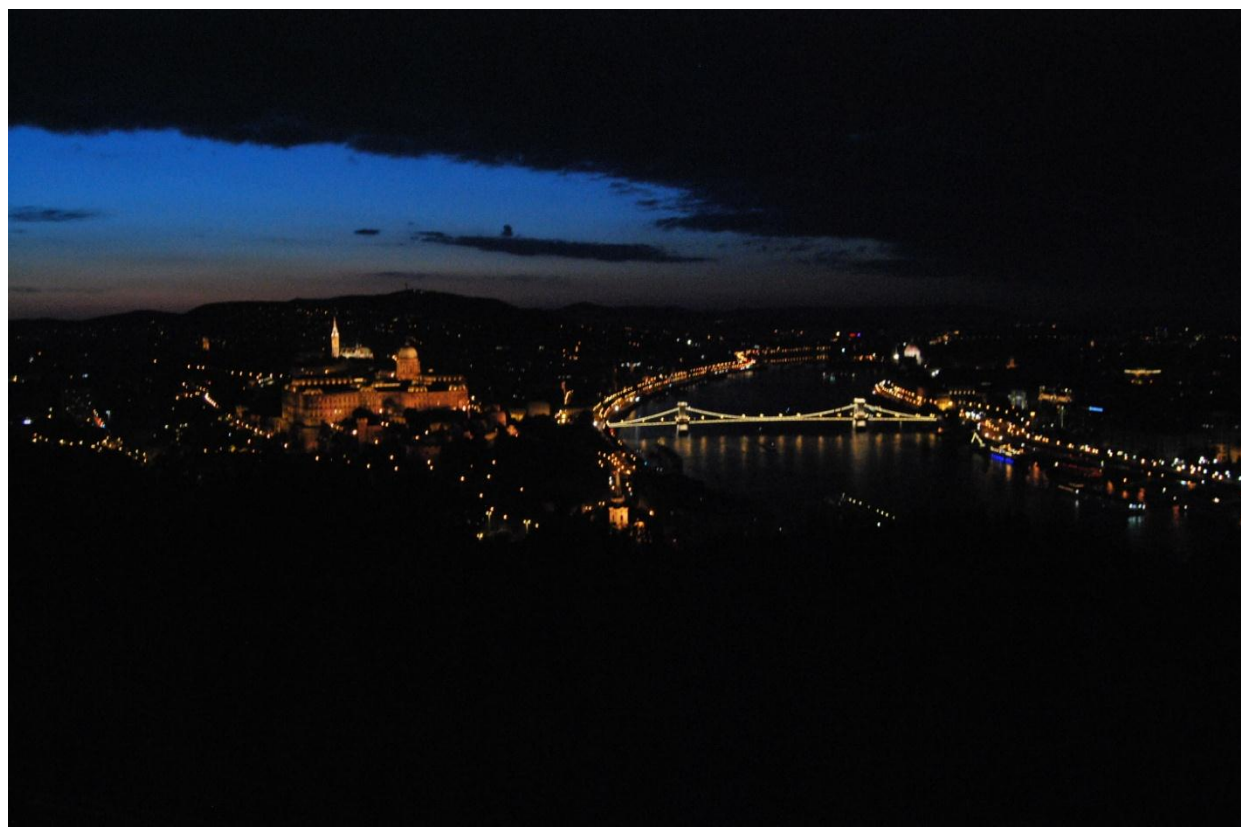
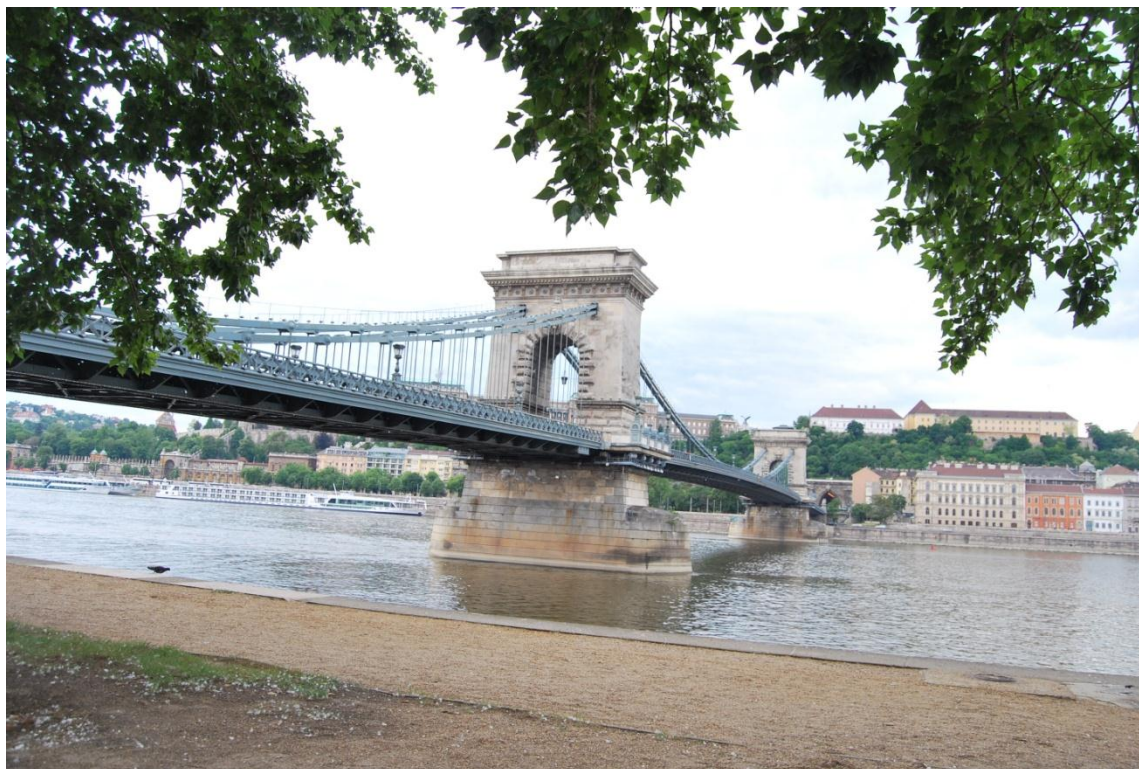

Mostovi

Budim in Pešto povezujejo številni mostovi prek Donave. Med boji 2. svetovne vojne so bili vsi porušeni in po vojni obnovljeni. V mestnem središču so pomembni naslednji mostovi:

- Széchenyjev verižni most (Szécheny láncíd)
- Elizabetin most (Erzsébet híd)
- Margaretin most ('Margit híd)
- Árpádov most (Árpád híd)

Nagradna ekskurzija SEŠTG: BUDIMPEŠTA 2011

MADŽARSKA

Republika Madžarska je celinska država v Srednji Evropi, ki meji na jugozahodu na Slovenijo in Hrvaško, na severozahodu na Avstrijo, na severu na Slovaško, na severovzhodu na Ukrajino, na jugozahodu na Romunijo, na jugu pa na Srbijo. Je demokratična država in od leta 2004 tudi članica Evropske unije. Madžarski jezik pripada k ugrofinski skupini jezikov.

Prebivalstvo

Ob popisu prebivalcev leta 2001 je Madžarska štela 10.198.315 prebivalcev. Daleč največja etnična skupina so Madžari. Pomembnejše manjšine pa so Romi, Nemci, Slovaki, Hrvati, Romuni in Ukrajinci.

Religija

Največja verska skupnost na Madžarskem so katoliki. Za rimokatolike se je opredelilo 54,5 % Madžarov, za grške katolike pa 2,6 %. Močna je skupnost kalvinistov (16 %), protestantov s 3 % pripadnikov, skupnost židov pa šteje 0,1 % prebivalcev.

Geografija

Štiri petine državne površine sestavljajo nižine in gričevnat svet. Največji in najznačilnejši del Madžarske je nižina, ki je povprečno samo 100 do 200 metrov nad morsko gladino. To je Alföld, po naše nizka zemlja. Le na zahodu države je nekaj vzpetin. Najvišji vrh je Kekes (1015 m) v sredogorju Matra.

Glavne reke so Donava, Tisa, Szamos, Hármas-Körös, Maros, Zala, Raba. Največje jezero na Madžarskem pa je Balaton, ki se razteza na kar 596km².

Turizem

Madžarska je postala po letu 1960 po številu turistov pomembna turistična država. Predstavlja se pod sloganom »Madžarska je različna« (Hungary is different). Ponuja predvsem znamenitosti Budimpešte, naravne lepote in kulinarčne ter etnografske posebnosti.

Madžarska kuhinja

Največja značilnost madžarske kuhinje je paprika in to od 18. stoletja naprej, ko so jo vpeljali Turki. Namesto masla in olja že od nekdaj uporabljajo svinjsko mast. Znale specialitete so golaž, kokošji paprikaš, ribje juhe, mesne palačinke ... Veliko imajo tudi sladic. Med žganimi pijačami je najbolj znana palinka. Madžari tako pravijo pravemu, čistemu in naravnemu žganju, zvarjenemu izključno iz sadja, pretežno iz hrušk in sliv. Madžarska slovi tudi po vinih. Najbolj znano belo vino pridobivajo v okolici Tokaja, npr. težka desertna vina »Aszu« in nekoliko lažja »Szamorodni«. Okrog Blatnega jezera uspevajo bolj pitna, predvsem bela vina, pri mestu Eger pa pridelujejo slovito rdeče vino »bikova kri«.

Madžarska glasba

Od glasbenih instrumentov radi uporabljajo violino, razširjene so tudi različne oblike citer in cimbal. Zelo priljubljeni so ciganski orkestri. Njihov repertoar se je razvil iz madžarske plesne glasbe, ljudskih pesmi in tujih vplivov. Med narodnimi plesi prevladujejo starejši moški in dekliški solistični plesi. Popularni ples parov čardaš pa se je razvil v novejši dobi. Čarde so značilni madžarski lokali, kjer ponujajo madžarsko hrano, ob madžarski folklorni in ciganski glasbi. Na stenah teh lokalov pa je ogromno ročno poslikane keramike, narodnih vezenin in podobno.

EKSKURZIJA

Letos je naša šola že deseto leto zapored organizirala nagradno ekskurzijo za vse tiste, ki so s svojim dosežki in delom pripomogli k ugledu šole. Tokrat smo se potepali po madžarski prestolnici. V ponedeljek in torek, 16. in 17. maja, smo se že v zgodnjih jutranjih urah odpravili proti Budimpešti. Razgibano mesto s slavno zgodovino se odraža v bogatih palačah in stavbah predvsem na peštanski strani reke Donave. Pravijo, da je to mesto slave in zabave, ki je v preteklosti slovelo kot zavetišče številnih umetnikov, boemov in vseh željnih zabave. Naš ogled smo začeli z avtobusnim ogledom mesta, kjer smo se peljali mimo železniške postaje Keleti, si ogledali stadion Nep, ter se peljali do Trga Herojev.

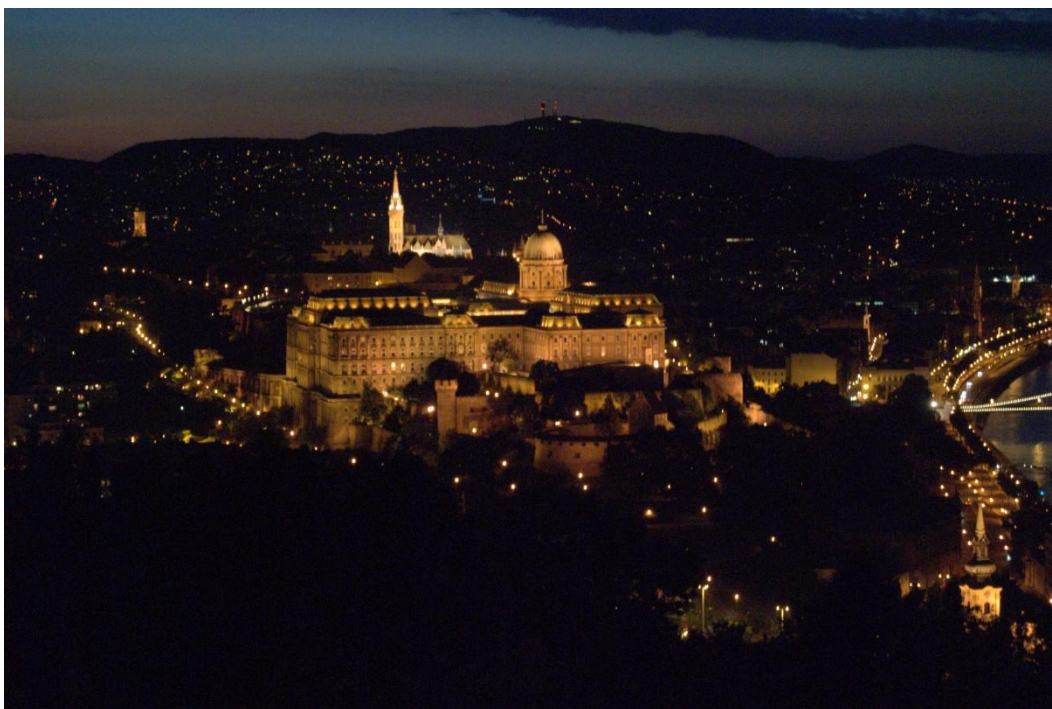

Nagradna ekskurzija SEŠTG: BUDIMPEŠTA 2011

Na tem trgu je strnjena skoraj celotna zgodovina mesta. V njegovi bližini se nahaja zelo zanimiv dvorec Vajdahunyad, ki je mešanica različnih arhitekturnih stilov. Sledil je še sprehod do bazilike Sv. Štefana in nekaj časa za samostojno odkrivanje budimpeštanskih ulic.

Nato pa smo se polni vtisov odpravili proti hotelu. Po večerji je sledil najbolj romantičen del ekskurzije, saj smo se odpravili na ogled nočne panorame z griča Citadella.

Naslednji dan smo obiskali še budimsko stran reke Donave. Ogledali smo si ribiško trdnjavo, ki velja za eno najlepših zgradb na kraljevskem kompleksu, in notranjost Matjaževe cerkve, kjer so kronali ter poročali ogrske kraljeve pare. S tem se je naša nagradna ekskurzija končala, čakala nas je samo še pot domov.

Nagradna ekskurzija SEŠTG: BUDIMPEŠTA 2011

ZNAMENITOSTI BUDIMPEŠTE

Parlament

Kolosalna neogotska zgradba madžarskega parlamenta je ena izmed glavnih budimpeštanskih znamenitosti. Po načrtih arhitekta Imreja Steindla so jo gradili dolgi dvajset let (1884 do 1904). Glede na to, da je bila ob dokončanju že pošteno iz mode, so jo nekateri kritiki primerjali s turškim kopališčem in poročno torto. V resnici še najbolj spominja na Westminsterško palačo – le Big Ben so pozabili sezidati.

Madžarski parlament je tretji največji v Evropi (največji je Reichstag, drugi največji Westminster). V 268 metrov dolgi in 123 metrov široki zgradbi je 10 notranjih dvorišč, 29 stopnišč, 691 sob, 242 kipov in 386 silno pametnih poslancev.

Parlament je, tako kot bazilika, visok 96 metrov. Številka je simbolično povezana z letom 1896, tisočletnico madžarske zasedbe Panonske nižine. Trenutno v Budimpešti obstaja zakon, v skladu s katerim nobena zgradba v mestu ne sme biti višja od 96 metrov. V prihodnosti se obetajo spremembe, saj se pojavljajo govorice, da želi banka Raiffeisen v Budimpešti zgraditi prvi nebotačnik.

V parlamentu med drugim hranijo krono svetega Štefana, ki ni le prvovrstno umetniško delo, pač pa za Madžare tudi simbol moči in avtoritete.

Državljeni Evropske unije lahko parlament obiščejo brezplačno, ostali morajo plačati vstopnino. Vodene obiske v raznih jezikih organizirajo vsak dan, razen takrat, ko v parlamentu potekajo protokolarni dogodki. (Brezplačne) vstopnice lahko dvignete pri vratih številka X.

Nagradna ekskurzija SEŠTG: BUDIMPEŠTA 2011

Bazilika sv. Štefana ...

... je največja cerkev v mestu. Zaradi številnih zapletov so jo gradili kar 55 let (1851-1906), tako da je madžarsko reklo "ko bo dokončana bazilika" postalo sinonim slovenskega "ob svetem nikoli". Gradnjo so začeli po načrtih Jószeфа Hilda (stranske fasade današnje bazilike so njegovo delo), a ker je kmalu umrl, je projekt nadaljeval Miklós Ybl (njegovi deli sta glavni vhod in fasada ob cesti Bajcsy-Zsilinszky). Smrt je prehitela tudi Ybla, tako da je delo dokončal tretji arhitekt, potem pa se je porušila kupola, zaradi česar so jo morali v celoti rekonstruirati in zgraditi novo. Franc Jožef je leta 1906 na prvi maši menda nervozno pogledoval v strop, ker se je bal, da bi se kupola ponovno porušila. A zdaj je očitno trdna in tudi odprta za obiskovalce, ki si želijo center Budimpešte ogledati z malo drugačne perspektive.

Pred glavnim vhodom v baziliko je velik trg, na katerem vlada za center Budimpešte presenetljivi mir. Okoli trga je nanizanih nekaj (dragih) lokalov, v katerih radi posedajo v glavnem turisti in lokalni pozerji.

Na dan sv. Štefana 20. avgusta po stranskih ulicah okoli bazilike priredijo procesijo, v kateri prenašajo desno roko sv. Štefana. Procesija privabi lepo število udeležencev in radovednežev, čeprav se jih več zbere na bregovih Donave, da bi si ogledali letalsko dirko Red Bull, ki jo organizirajo na isti dan.

Nekaj slikovnih utrinkov:

Nagradna ekskurzija SEŠTG: BUDIMPEŠTA 2011

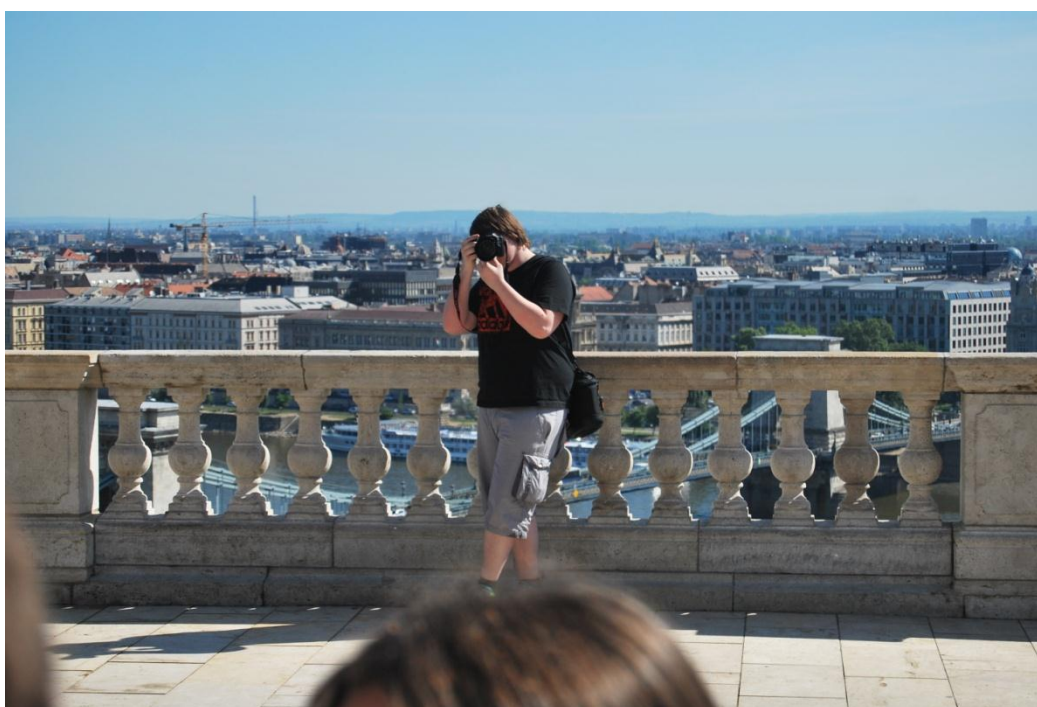
Nagradna ekskurzija SEŠTG: BUDIMPEŠTA 2011

Nagradna ekskurzija SEŠTG: BUDIMPEŠTA 2011

Nagradna ekskurzija SEŠTG: BUDIMPEŠTA 2011

ZAHVALA DIJAKOV

Zahvaljujemo se vsem sponzorjem in donatorjem, vodstvu šole ter učiteljskemu zboru, brez katerih te nepozabne ekskurzije ne bi doživeli. Bila je nova izkušnja za vse nas in s katero smo odprli novo okno v svet. Te nagradne ekskurzije nas res motivirajo za pridnost in trdo delo vsako leto znova.

Hvala vsem!

Ekskurzijo so nam omogočili:

Poročilo so pripravili:

- Darija Šalehar
- Kristina Erman
- Polona Opara
- Brigita Luzar
- Katja Novak
- Nina Urbič
- Ema Gričar
- Katja Perme
- Tjaša Kobe
- Martina Jalševac

Kamera in fotografi:

- Žan Skoporc
- David Lužar
- Simon Dobelšek

Montaža:

- Žan Skoporc

Novo mesto, maj 2011